

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Jana Šmakala a Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobkyně: I. Ř.
zastoupena advokátkou Mgr. Evou Kičinkovou, sídlem Zámecká 2111,
347 01 Tachov

proti
žalované: Západočeská univerzita v Plzni, sídlem Univerzitní 2732/8, 306 14 Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 8. 8. 2022, č.j. PR-P-2030951/01/21/VO,
takto:

- I. Rozhodnutí rektora žalované ze dne 8. 8. 2022, č.j. PR-P-2030951/01/21/VO, se
z r u š u j e a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je p o v i n n a uhradit žalobkyni náklady řízení ve výši 18 200 Kč ve
lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně
Mgr. Evy Kičinkové, advokátky.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 12. 9. 2022, Krajskému soudu v Plzni (dále též jen „soud“) doručenou dne 13. 9. 2022, domáhala zrušení rozhodnutí rektora žalované ze dne 8. 8. 2022, č.j. PR-P-2030951/01/21/VO (dále též jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo jako opožděné zamítnuto žalobkynino odvolání proti rozhodnutím Západočeské univerzity v Plzni
 - ze dne 18. 1. 2021, č.j. PR-P-2030951/01/21,
 - ze dne 18. 1. 2021, č.j. PR-P-2031094/01/21,
 - ze dne 18. 1. 2021, č.j. PR-P-2031095/01/21,
 - ze dne 14. 6. 2021, č.j. PR-P-2056930/06/21,
 - ze dne 14. 6. 2021, č.j. PR-P-2056936/06/21,
 - ze dne 14. 6. 2021, č.j. PR-P-2056937/06/21 (všechna tato rozhodnutí dále též jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“ nebo „*rozhodnutí o vyměření poplatku*“),jimiž byly žalobkyni vyměřeny poplatky za studium jednotlivých bakalářských prezenčních studijních programů a) Speciální pedagogika, b) Sociální práce a c) Historické vědy, vždy ve výši 26 358 Kč.

II.

Žaloba

2. Žalobkyně uvedla, že ve správních řízeních, která předcházela vydání napadených rozhodnutí (zde soud poznamenává, že žalobkyně v žalobě používá výraz „*napadená rozhodnutí*“, z kontextu žaloby je však zjevné, že tím míní prvoinstanční rozhodnutí; soud proto dále v textu žaloby užívá výše zavedenou zkratku „*prvoinstanční rozhodnutí*“), byla podstatným způsobem porušena ustanovení o řízení, jelikož žalovaná porušila procesní předpisy tím, že všechna prvoinstanční rozhodnutí doručovala žalobkyni na adresu jejího trvalého pobytu (A., Ch.), na které se žalobkyně nezdržuje, namísto toho, aby jí bylo doručováno na doručovací adresu (H., P.), kterou žalobkyně žalované sdělila. Tímto způsobem došlo k tomu, že si žalobkyně prvoinstanční rozhodnutí nepřevzala ani nemohla převzít, bylo doručováno vhozením do schránky, tedy fikcí, žalobkyně se o existenci prvoinstančních rozhodnutí nedozvěděla včas, na tato rozhodnutí byla vyznačena doložka právní moci a vykonatelnosti a proti žalobkyni byly nařízeny exekuce v součtu za cca 225 000 Kč. O nařízených exekucích se žalobkyně dozvěděla až v květnu 2022 a ihned se obrátila na žalovanou a žádala vysvětlení, o jaké dluhy se jedná. Teprve dopisem ze dne 27. 5. 2022 byla žalobkyni všechna prvoinstanční rozhodnutí zaslána a žalobkyně začala zjišťovat, proč jí nebylo doručováno na doručovací adresu. Poté, co se žalobkyni podařilo přihlásit se do elektronického systému žalované, žalobkyně zjistila, že její osobní údaje ohledně adresy trvalého pobytu či jiných adres byly neoprávněně smazány. Žalobkyně si v souladu s § 83 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“) proti prvoinstančním rozhodnutím podala dne 24. 6. 2022 odvolání, které bylo ovšem zamítnuto jako opožděné, a to s odkazem na údajné doručení prvoinstančních rozhodnutí v roce 2021, což žalobkyně také považuje za porušení procesních předpisů. Kromě toho žalovaná v napadeném rozhodnutí odmítla vyhovět podané žádosti žalobkyně o prominutí nebo snížení poplatků za studium z důvodu její nepříznivé socioekonomické situace a vůbec se návrhem věcně nezabývala, ani jej

nevyloučila k samostatnému projednání, ani neshledala důvody pro obnovu řízení či vydání nového rozhodnutí.

3. Žalobkyně dále uvedla, že u žalované studovala v několika studijních oborech, a to společně se svou dcerou I. Ř., nar. X., o kterou se stará od jejího narození z důvodu jejího těžkého zdravotního postižení (kvadruplegie). Dcera žalobkyně potřebuje od narození celodenní péči, žalobkyně musela dceři asistovat na základní a střední škole a následně i při studiu na vysoké škole. Žalobkyně je v podstatě celodenní pečovatelkou dcery, nemůže docházet do zaměstnání, byť příležitostně chodila na brigády, má velice omezeny možnosti trávení svého volného času a aby si rozšířila obzory, rozhodla se proto alespoň studovat vysokou školu společně s dcerou. Žalobkyně u žalované v rámci vyplnění elektronické přihlášky ke studiu, a to jak své přihlášky, tak přihlášky své dcery, musela vyplnit povinnou položku – trvalé bydliště (A., Ch.) a dále vyplnila adresu pro doručování (H., P.), která se od trvalého bydliště liší. Přihláška žalobkyně i její dcery byla ohledně adres totožná, a to právě z důvodu provázanosti života žalobkyně a její dcery, kvůli postižení její dcery. Z výpisu osobních údajů žalobkyně a její dcery z informačního systému žalované ze dne 8. 7. 2022 ovšem vyplývá, že u dcery žalobkyně jsou údaje v pořádku, kdežto u žalobkyně údaje o adresách (dokonce i včetně adresy trvalého pobytu) zcela chybí, údajně byly smazány. Přitom bez vyplnění trvalého pobytu by žalobkyně přihlášku ke studiu ani nikdy nemohla podat, jelikož se jedná o povinnou položku. Žalobkyně si věc vysvětluje tak, že ze strany žalované byla její adresa (jak doručovací, tak trvalého pobytu) úmyslně smazána, aby bylo zakryto pochybení žalované. Navíc nedává smysl, aby u žalobkyně byly údaje smazány a u dcery žalobkyně nikoliv, když se studiem končily ve stejnou dobu. Na podporu svých tvrzení žalobkyně dokládá, že i při ukončení svého studia, kterého žalobkyně zanechala koncem roku 2021, i při komunikaci s žalovanou žalované vždy sdělovala svou doručovací adresu – H., P. Žalovaná přesto ke sdělené doručovací adrese nepřihlédla a nejméně dopis ze dne 22. 11. 2021 žalobkyni stále zasílala na A., Ch.
4. Dle žalobkyně žalovaná svým shora uvedeným postupem při doručování prvoinstančních rozhodnutí porušila § 69a zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), podle kterého platí: *(1) Vysoká škola v řízeních podle § 50 doručuje písemnosti uchazečům o studium sama nebo prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. ... (2) Nepodaří-li se písemnost v řízení podle § 68 doručit z důvodu, že student nesplnil povinnost uvedenou v § 63 odst. 3 písm. b), nebo nepodaří-li se písemnost doručit na adresu pro doručování nahlášenou studentem, doručí se písemnost veřejnou vyhláškou, přičemž vysoká škola není povinná ustanovit studentovi opatrovníka.* Žalobkyně kvůli postupu při doručování prvoinstančních rozhodnutí neměla možnost se těmito rozhodnutími bránit tak, jak jí umožňuje § 58 odst. 7 zákona o vysokých školách, podle kterého platí, že *rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem podle odstavce 3 se vydává alespoň 90 dnů před splatností poplatku. Rektor může v rámci rozhodování o odvolání proti rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem vyměřený poplatek snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti s přihlédnutím zejména ke studijním výsledkům a sociální situaci studenta podle zásad uvedených ve statutu veřejné vysoké školy.*
5. Žalobkyně dále uvedla, že považuje za věcně i procesně nesprávný a nedostatečně odůvodněný postup žalované, která po podání odvolání žalobkyní věc již po věcné stránce vůbec nepřezkoumávala, žalovaná vůbec nepřihlédla k osobní a ekonomické situaci žalobkyně a výsledné rozhodnutí je tak nepřiměřeně přísné. Žalobkyně přitom společně se svou dcerou ukončila v roce 2021 studium na vysoké škole při probíhající epidemii Covid19, v rámci které onemocněla a ochrnula matka žalobkyně paní M. M., nar. X., která

v únoru 2021 po pádu ze schůdků krvácela do mozku, ochrnula, prodělala Covid19, a žalobkyně se najednou musela starat kromě dcery i o svou matku, za kterou pravidelně dojížděla do nemocnice a docílila toho, že její matka byla propuštěna do domácí péče, byť jako ochrnutá na celou pravou stranu těla. Právě z těchto důvodů žalobkyně nesledovala e-maily, ani se nemohla dostavovat na adresu svého trvalého bydliště, kde se nezdržuje.

6. Žalobkyně závěrem žaloby konstatovala, že se ze všech shora uvedených důvodů domnívá, že vadným doručováním prvoinstančních rozhodnutí ze strany žalované byla žalobkyně zkrácena na svých procesních právech, která jí přísluší – zejména neměla možnost se seznámit s podklady prvoinstančních rozhodnutí a neměla možnost podat si včas odvolání spolu s žádostí o prominutí či snížení poplatků za studium, když podané odvolání bylo odmítnuto pro údajnou opožděnost a žalovaná se ani po věcné stránce nezabývala možností snížení poplatků za studium u žalobkyně z důvodu její sociální a ekonomické situace. Rozhodnutí jsou nezákonná a měla by být zrušena.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

7. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla zamítnutí žaloby. Uvedla, že z žaloby vyplývá, že žalobkyně požaduje vydání „rozhodnutí o neplatnosti“ napadeného rozhodnutí a jemu předcházejících rozhodnutí o vyměření poplatku z důvodu neplatného doručování ze strany žalované. Žalovaná nesouhlasí s názorem žalobkyně, že jí byla rozhodnutí o vyměření poplatku za studium doručena až 28. 5. 2022. Na základě žalobkyní podaného odvolání ze dne 24. 6. 2022 se žalovaná zabývala namítaným pochybením při doručování rozhodnutí o vyměření poplatku. Ze spisové dokumentace a z informačního systému studijní agendy IS/STAG vyplývá, že žalobkyně před vydáním rozhodnutí o vyměření poplatku nezadala v rámci osobních údajů adresu pro doručení. Z tohoto důvodu bylo doručováno na adresu trvalého pobytu žalobkyně a doručování bylo učiněno v souladu se zákonem a statutem ZČU. S ohledem na tuto skutečnost rektor ZČU podané odvolání žalobkyně z důvodu jeho opožděnosti zamítnul. Z výše uvedeného důvodu se rektor ani nemohl věcně zabývat žádostí žalobkyně o prominutí nebo snížení poplatku, protože v rámci rozhodování o pozdě podaném odvolání nedochází odvolacím orgánem k věcnému přezkumu napadeného rozhodnutí.
8. Žalovaná dále uvedla, že v rámci podaného odvolání prověřovala také tvrzení žalobkyně ohledně uvedení informace o doručovací adrese do elektronických přihlášek ke studiu. V podrobnostech v tomto odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. S ohledem na tyto skutečnosti považuje tvrzení žalobkyně o uvedení doručovací adresy za nepravdivé. Za nepravdivé považuje žalovaná i tvrzení žalobkyně ohledně informací uvedených v informačním systému. V době jejího nahlížení v červenci 2022 již nebyla žalobkyně studentkou žalované, proto v systému nebyly přístupné informace o adrese trvalého pobytu a o doručovací adrese. Osobní údaje studentů jsou po ukončení studia v systému anonymizovány, a to z důvodu požadavků na ochranu osobních údajů. Třetí osoby (tj. osoby, které nejsou studentem nebo zaměstnancem v době nahlížení) nemají přístup k údajům z IS/STAG. Žalovaná neprováděla úpravy v informačním systému nad rámec jejích zákonných povinností, tedy nezakrývala ani nijak neměnila informace o doručovací adrese žalobkyně.

9. Dle žalované nemůže být důkazem o chybném doručování žalobkyní uvedený odkaz na oznámení o ukončení studia. Tyto písemnosti byly doručeny žalované v září a v prosinci roku 2021, tedy až po vydání rozhodnutí o vyměření poplatku. Uvedení adresy pro účely doručování v uvedených dokumentech nemohlo mít vliv na doručovací adresu v době vydání rozhodnutí o vyměření poplatku.
10. Žalovaná dále poukázala na skutečnost, že žalobkyně před vydáním rozhodnutí o vyměření poplatku neuvedla adresu pro doručování, proto žalovaná doručovala na adresu trvalého pobytu žalobkyně. Všechna rozhodnutí byla řádně oznámena a doručena v souladu se správním řádem. Ke zdravotním a sociálním důvodům žalovaná uvedla, že tyto skutečnosti nemohly být při vydání napadeného rozhodnutí zohledněny, protože zákon o vysokých školách předpokládá takové posouzení až ve chvíli, kdy provádí věcný přezkum napadeného rozhodnutí. V tomto případě však k takovému postupu nedošlo a nebylo možné postup dle § 58 odst. 7 věty druhé zákona o vysokých školách v případě odvolání žalobkyně aplikovat.
11. Žalovaná uzavřela, že doručování rozhodnutí o vyměření poplatku bylo učiněno v souladu s právními předpisy, proto je nutné považovat rozhodnutí o zamítnutí odvolání žalobkyně z důvodu jeho opožděnosti za správné.

IV.

12. Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 21. 8. 2023, č.j. 55 A 47/2022-74, žalobu zamítl.
13. Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalobkyně následně rozsudkem ze dne 20. 6. 2024, č.j. 6 As 290/2023-36 (dále též jen „*zrušovací rozsudek Nejvyššího správního soudu*“), zrušil shora označený rozsudek Krajského soudu v Plzni a věc vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení.

V.

Vyjádření žalované po zrušovacím rozsudku Nejvyššího správního soudu

14. Soud po zrušovacím rozsudku Nejvyššího správního soudu v souladu s tímto rozsudkem vyzval žalovanou, aby předložila žalobkyniny přihlášky ke třem bakalářským prezenčním studijním programům, za jejichž studium byly žalobkyni prvoinstančními rozhodnutími vyměřeny poplatky (viz bod 21 zrušovacího rozsudku Nejvyššího správního soudu).
15. V návaznosti na to žalovaná v přípisu ze dne 2. 9. 2024 uvedla, že dokládá kopii přihlášky žalobkyně ke studiu bakalářského studijního programu Speciální pedagogika na Fakultě pedagogické žalované. K přihláškám ke studiu studijních programů pak žalovaná doplnila, že e-přihláška je dokument spočívající v datech zavedených do databáze (v souladu s čl. 10 Statutu ZČU) a má v elektronickém informačním systému v podstatě funkci šablony, která se plní aktuálními daty. Proto nelze provést důkaz k zadání doručovací adresy pro studia Fakulty filozofické výtiskem přihlášky ke studiu, protože Fakulta filozofická přihlášky studentů netiskne, a tudíž nevede v listinné podobě. S ohledem na časový odstup od podání e-přihlášky pak již není možné tento formulář využít, protože proběhla anonymizace údajů. Nicméně elektronický informační systém disponuje údaji o vyplnění a následně anonymizaci jednotlivých polí. Nahlédnutím do elektronického systému ZČU (IS/STAG) tak má ZČU za prokázané, že žalobkyně pro akademický rok 2020/2021 podala tři přihlášky, a to 30. 4. 2020 v 21:13:16 hodin, 14. 6. 2020 v 13:09:36 hodin a 2. 8. 2020 v 21:12:11 hodin. Pole doručovací adresa je prázdné a je uvedena pouze adresa trvalého bydliště shodně jako na výtisku přihlášky založeném ve složce Fakulty pedagogické. Z

náhledu do informačního systému je pak zřejmé, že pole doručovací adresa nebylo za dobu inkriminovaných studií žalobkyně vyplněno (viz potvrzení zaměstnance Centra informatizace a výpočetní techniky ZČU). Při vyžádání spisů jednotlivých studií žalobkyně bylo zjištěno, že rektor o odvolání žalobkyně rozhodl na základě ne zcela úplného zjištění skutkového stavu. Dokazování v řízení o odvolání bylo vedeno dle tvrzení žalobkyně pouze co do údajů zadaných v jednotlivých přihláškách ke studiu. V tomto zůstává ZČU konzistentní a trvá na tom, že doručovací adresa nebyla v přihláškách ke studiu, z nichž byl poplatek za delší dobu studia vyměřen, uvedena. V souvislosti s nově provedeným šetřením bylo zjištěno, že složka studia bakalářského studijního programu Obecné dějiny obsahuje dokument, na kterém je ručně dopsána doručovací adresa žalobkyně. Ostatní dvě studijní složky tuto doručovací adresu neobsahují, a to ani složka studia bakalářského studijního programu Sociální práce, ačkoliv je tato vedena na stejné fakultě. Vzhledem k tomu, že není zřejmé, kdo a kdy tento záznam provedl, postupuje ZČU v pochybnostech ve prospěch žalobkyně a navrhuje, aby soud žalobě zcela vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil, přičemž je žalovaná připravena nést náklady soudního řízení.

VI.

Posouzení věci soudem

16. Vzhledem k tomu, že po zrušovacím rozsudku Nejvyššího správního soudu žalobkyně souhlasila s projednáním věci bez jednání a žalovaná ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu nevyjádřila nesouhlas s projednáním věci bez jednání, ač byla poučena o tom, že v takovém případě se bude mít za to, že souhlas je udělen, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) o věci samé bez jednání.
17. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
18. Podle § 110 odst. 4 s.ř.s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

A.

19. Vzhledem k tomu, že předchozí rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 8. 2023, č.j. 55 A 47/2022-74, byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2024, č.j. 6 As 290/2023-36, byl soud v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozsudku (§ 110 odst. 4 s.ř.s.).
20. Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku uvedl:
21. *„Vzhledem k tomu, že odvolání stěžovatelky bylo zamítnuto pro opožděnost, krajskému soudu příslušelo posoudit toliko, zda skutečně šlo o opožděné odvolání a zda stěžovatelka nebyla zkrácena na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu. Nemohl se zabývat námitkami stěžovatelky mířícími do důvodnosti její žádosti o prominutí či snížení poplatku za studium a nemůže se jimi zabývat ani Nejvyšší správní soud.*
22. *Podle § 83 odst. 1 věty první správního řádu platí, že odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Podle § 68 odst. 4 zákona o*

vysokých školách se student může proti rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem odvolat ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho oznámení.

23. Podle § 92 odst. 1 věty první správního řádu opožděné nebo nepřípustné odvolání odvolací správní orgán zamítne. Jestliže rozhodnutí již nabylo právní moci, následně zkoumá, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Shledá-li předpoklady pro zahájení přezkumného řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, posuzuje se opožděné nebo nepřípustné odvolání jako podnět k přezkumnému řízení nebo žádost o obnovu řízení nebo žádost o vydání nového rozhodnutí.
24. Podle § 69a odst. 2 zákona o vysokých školách nepodaří-li se písemnost v řízení podle § 68 doručit z důvodu, že student nesplnil povinnost uvedenou v § 63 odst. 3 písm. b), nebo nepodaří-li se písemnost doručit na adresu pro doručování nahlášenou studentem, doručí se písemnost veřejnou vyhláškou, přičemž vysoká škola není povinná ustanovit studentovi opatrovníka. Podle § 63 odst. 3 písm. b) zákona o vysokých školách je student povinen hlásit vysoké škole nebo její součásti, na které je zapsán, adresu určenou pro doručování nebo adresu svojí datové schránky.
25. Mezi stranami není sporu, že prvostupňová rozhodnutí byla stěžovatelce doručena na adresu jejího trvalého bydliště. Z doručenek založených ve správním spise plyne jejich vhození do poštovní schránky z důvodu nezastižení adresáta. Dle stěžovatelky žalovaná doručila prvostupňová rozhodnutí chybně, neboť tak měla učinit na doručovací adresu, kterou stěžovatelka uvedla v elektronické přihlášce ke studiu, nikoli na adresu trvalého bydliště. O vydání prvostupňových rozhodnutí se stěžovatelka dle svých slov dozvěděla až 27. 5. 2022 a odvolání podala v zákonné lhůtě.
26. Dle údajů ze správního spisu stěžovatelka předala odvolání k poštovní přepravě dne 27. 6. 2022. Sporné je, zda v tento okamžik již marně uplynula lhůta pro podání odvolání, či nikoli, k čemuž je nezbytné identifikovat okamžik oznámení rozhodnutí. Primárně jde tedy o otázku, zda žalovaná měla k dispozici doručovací adresu stěžovatelky a měla tak prvostupňová rozhodnutí doručit na ni.
27. Nosným důvodem krajského soudu pro zamítnutí žaloby stěžovatelky bylo nepředestření věrohodné skutkové verze, resp. neuvedení, kdy přesně a jakým konkrétním způsobem měla žalovaná sdělit doručovací adresu.
28. Nejvyšší správní soud se však s tímto hodnocením krajského soudu neztotožňuje. Stěžovatelka v žalobě výslovně uvedla, že doručovací adresu vyplnila v rámci elektronicky přihlášky ke studiu. Neuvedla datum konkrétní přihlášky, předmětem řízení však byly poplatky za studium konkrétních bakalářských oborů. Pro potvrzení či vyvrácení tvrzení stěžovatelky by tedy postačovalo ověřit, zda doručovací adresu uvedla v přihláškách ke studiu těchto tří oborů. K tomu stěžovatelka navrhla k důkazu výpis jejích osobních údajů z informačního systému žalované. Žalovaná ve vyjádření k žalobě odkázala na spisový materiál a informační systém IS/STAG, ze kterých má vyplývat, že stěžovatelka před vydáním prvostupňových rozhodnutí doručovací adresu nezadala. Žádné odkazované podklady k vyjádření nepřiložila a tyto se nenachází ani ve správním spise, přestože stěžovatelka uvedení doručovací adresy v přihlášce namítala již v odvolání. Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná odkázala na přihlášky stěžovatelky, přičemž vycházela z žádosti stěžovatelky o zaslání osobních údajů, která se nachází ve správním spise. Rovněž rektor žalované v rozhodnutí o odvolání výslovně odkázal na přihlášky ke studiu, zjevně je tedy k dispozici měl. Pro absenci přihlášek či výpisu z informačního

systému (pokud by tento zobrazoval případně uvedené adresy) ve správním spise však nebylo možné tyto skutečnosti ověřit. Žádost stěžovatelky o zaslání jejích osobních údajů se ve správním spise nachází, ve vztahu ke sporné otázce však nemá vypovídající hodnotu.

29. Dle vyjádření žalované byl soudům zaslán kompletní správní spis v souladu s § 68 odst. 1 písm. f) zákona o vysokých školách. Podle odst. 3 citovaného ustanovení je vydání rozhodnutí prvním úkonem ve věci, to však neznamená, že by do něj žalovaná neměla založit podklady potřebné pro rozhodnutí o odvolání, byť se pro možnou opožděnost odvolání nejedná o rozhodování o meritů věci. Doručuje-li se primárně na doručovací adresu a tvrdí-li stěžovatelka, že takovou adresu uvedla v přihlášce, měl by správní spis obsahovat podklady, o které rektor žalované opírá své opačné závěry výslovně uvedené v rozhodnutí o odvolání. Takové podklady však neobsahuje a spis tak netvoří oporu pro skutkový stav, který vzal rektor žalované za základ rozhodnutí o odvolání.
30. Přesto krajský soud vyšel z tvrzení žalované a námitky stěžovatelky zamítl pro jejich nekonkrétnost. Obecně vzato je jistě namístě, aby žalobce k žalobě předložil konkrétní listiny, kterých se dovolává. V projednávaném případě však od stěžovatelky nelze požadovat doložení přihlášek ke studiu či výpisu z informačního systému, nemá-li do něj přístup. Zároveň ze správního spisu i vyjádření účastníků vyplývá, že stěžovatelka žalovanou žádala o poskytnutí osobních údajů z přihlášek ke studiu v roce 2020, nezůstala tedy ve věci pasivní. Je to přitom právě žalovaná, kdo měl tyto listiny zařadit do správního spisu jakožto podklady rozhodnutí o odvolání. Za této situace se jeví závěr krajského soudu o nevěrohodnosti skutkové verze stěžovatelky přinejmenším jako předčasný.
31. Stěžovatelka v žalobě relevantně zpochybnila závěr žalované, který se opíral o podklad rozhodnutí, jež však nebyl součástí správního spisu. V takovém případě nic nebrání krajskému soudu, aby si od žalované chybějící podklady vyžádal a sám je provedl k důkazu. Chybějící podklady rozhodnutí o odvolání jsou v něm dostatečně identifikovány a rovněž z povahy věci plyne, že se jedná o přihlášky ke třem bakalářským prezenčním studijním programům, za jejichž studium byly stěžovatelce prvostupňovými rozhodnutími vyměřeny poplatky. Pokud by krajský soud shledal, že absence podkladů je v tomto konkrétním případě vadou, která brání přezkumu rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], např. pro nedostatek součinnosti žalované, musel by pro tuto vadu rozhodnutí o odvolání zrušit. Podklady rozhodnutí o odvolání však od žalované nevyžádal, ani jí tuto vadu nevytkl, čímž zatížil napadený rozsudek vadou způsobující jeho nezákonnost. Nejvyšší správní soud se v této fázi nezabýval námitkou stěžovatelky, která nesouhlasila s nevypořádáním jejích tvrzení ve vztahu k podmínkám pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Zahájení přezkumného řízení si soudně vymoci nelze (usnesení rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2021, č.j. 6 As 108/2019-39, č. 4178/2021 Sb. NSS, bod 86). Ve zbytku jde o otázky přinejmenším předčasné, dokud není najisto postavena otázka včasnosti či opožděnosti podaného odvolání, resp. právní moci prvostupňového rozhodnutí.
32. Nejvyšší správní soud naopak souhlasí s krajským soudem v posouzení ostatních důkazních návrhů. Listiny datované po vydání prvostupňových rozhodnutí nemohou prokázat uvedení doručovací adresy právě pro prvostupňová rozhodnutí. Stěžovatelka sice poukazuje na z nich vyplývající svévoli žalované v otázce doručování stěžovatelce, nicméně v tomto řízení je podstatné, zda je pravdivé tvrzení stěžovatelky o uvedení doručovací adresy při vyplňování přihlášky ke studiu. Z obdobného důvodu nejsou relevantní předložené lékařské zprávy, neboť nevypovídají nic o včasnosti podaného odvolání a vztahují se k samotné žádosti o prominutí či snížení poplatku, která však nebyla předmětem nyní vedeného řízení."

B.

33. Soud se v souladu se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu obrátil na žalovanou, která uvedla:
34. „V návaznosti na výzvu nadepsaného soudu dokládá žalovaná kopii přihlášky žalobkyně ke studiu bakalářského studijního programu Speciální pedagogika na Fakultě pedagogické žalované. K přihlášce ke studiu studijních programů pak žalovaná doplňuje, že e-přihláška je dokument spočívající v datech zavedených do databáze (v souladu s čl. 10 Statutu ZČU) a má v elektronickém informačním systému v podstatě funkci šablony, která se plní aktuálními daty. Proto nelze provést důkaz k zadání doručovací adresy pro studia Fakulty filozofické výtiskem přihlášky ke studiu, protože Fakulta filozofická přihlášky studentů netiskne, a tudíž nevede v listinné podobě. S ohledem na časový odstup od podání e-přihlášky pak již není možné tento formulář využít, protože proběhla anonymizace údajů. Nicméně elektronický informační systém disponuje údaji o vyplnění a následně anonymizaci jednotlivých polí. Nahlédnutím do elektronického systému ZČU (IS/STAG) tak má ZČU za prokázané, že žalobkyně pro akademický rok 2020/2021 podala tři přihlášky a to 30. 4. 2020 v 21:13:16 hodin, 14. 6. 2020 v 13:09:36 hodin a 2. 8. 2020 v 21:12:11 hodin. Pole doručovací adresa je prázdné a je uvedena pouze adresa trvalého bydliště shodně jako na výtisku přihlášky založeném ve složce Fakulty pedagogické. Z náhledu do informačního systému je pak zřejmé, že pole doručovací adresa nebylo za dobu inkriminovaných studií žalobkyně vyplněno (viz potvrzení zaměstnance Centra informatizace a výpočetní techniky ZČU).
35. Žalovaná sděluje, že při vyžádání spisů jednotlivých studií žalobkyně bylo zjištěno, že rektor o odvolání žalobkyně rozhodl na základě ne zcela úplného zjištění skutkového stavu. Dokazování v řízení o odvolání bylo vedeno dle tvrzení žalobkyně pouze co do údajů zadaných v jednotlivých přihláškách ke studiu. V tomto zůstává ZČU konzistentní a trvá na tom, že doručovací adresa nebyla v přihláškách ke studiu, z nichž byl poplatek za delší dobu studia vyměřen, uvedena. V souvislosti s nově provedeným šetřením bylo zjištěno, že složka studia bakalářského studijního programu Obecné dějiny, obsahuje dokument, na kterém je ručně dopsána doručovací adresa žalobkyně. Ostatní dvě studijní složky tuto doručovací adresu neobsahují, a to ani složka studia bakalářského studijního programu Sociální práce, ačkoli v tato vedena na stejné fakultě. Vzhledem k tomu, že není zřejmé, kdo a kdy tento záznam provedl, postupuje ZČU v pochybnostech ve prospěch žalobkyně a navrhuje, aby nadepsaný soud žalobě zcela vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil, přičemž je žalovaná připravena nést náklady soudního řízení.“

C.

36. Podle § 3 správního řádu, nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
37. Jak vyplývá z dodatečného vyjádření žalované, nedošlo před vydáním napadeného rozhodnutí k náležitému zjištění skutkového stavu věci, které by bylo v souladu s § 3 správního řádu. A to proto, že bylo pominuto, že „složka studia bakalářského studijního programu Obecné dějiny, obsahuje dokument, na kterém je ručně dopsána doručovací adresa žalobkyně“. Přitom odpověď na otázku, na jakou adresu měla být prvoinstanční rozhodnutí doručena, byla nezbytná pro možnost správného posouzení včasnosti či opožděnosti odvolání žalobkyně. Tedy pro zákonnost napadeného rozhodnutí.

38. Žalovaná se tak dopustila procesního pochybení, které mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť pokud by bylo zjištěno, že žalobkyně sdělila adresu pro doručování a na tuto nebyla prvoinstanční rozhodnutí doručena, namohlo by být její odvolání považováno za opožděné.

VII.

Rozhodnutí soudu

39. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí, soud současně vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

VIII.

Odůvodnění neprovedení důkazů

40. Soud neprovedl žádný z navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

IX.

Náklady řízení

41. O náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 8. 2023, č.j. 55 A 47/2022-74 (§ 110 odst. 3 věta první s.ř.s.) uvažil soud následovně.
42. Žalobkyně měla ve věci konečný úspěch, který je pro rozhodnutí o nákladech řízení podstatný, proto má v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení spočívají v zaplacených soudních poplatcích za žalobu ve výši 3 000 Kč a za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč a v odměně advokátky za 3 úkony právní služby, a to za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), když advokátka (i) převzala a připravila zastoupení žalobkyně a podala jejím jménem (ii) žalobu a (iii) kasační stížnost. Podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob a kasačních stížností projednávaných podle soudního řádu správního částku 3 100 Kč, tj. 9 300 Kč za tři úkony právní služby. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 300 Kč. Advokátka ve věci učinila celkem tři úkony, a proto soud přiznal žalobkyni částku ve výši 900 Kč. Náklady řízení tedy činí částku ve výši 18 200 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“), ve spojení s § 64 s.ř.s. Místo plnění určil soud v souladu s § 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.
43. Soud nepřiznal žalobkyni jí požadovanou náhradu nákladů řízení za nahlížení do spisu uskutečněné její zástupkyní dne 25. 11. 2022. Žalobkyně k tomu v přípisu ze dne 16. 11. 2022 avizovala, že „žalovaná do spisu spolu se svým vyjádřením zaslala nové důkazy, se kterými se chce žalobkyně seznámit“. Žalovaná však soudu žádné, žalobkyni ostatně ani blíže nespécifikované, „nové důkazy“ společně s vyjádřením k žalobě nepředložila, neboť soudu vedle svého vyjádření zaslala toliko správní spis, jak též ve vyjádření uvedla. Do správního spisu byly poslední dokumenty založeny dne 8. 8. 2022 (napadené rozhodnutí a sdělení ve

věci vyměření poplatku za delší studium, obojí doručené žalobkyni do vlastních rukou), tj. před podáním žaloby. Vyjádření žalované bylo žalobkyni doručeno prostřednictvím její zástupkyně dne 10. 11. 2022. S ohledem na uvedené a s přihlédnutím ke skutečnosti, že žalobkyně v návaznosti na nahlížení do spisu nijak nedoplnila své stanovisko k věci samé, když v podání ze dne 5. 12. 2022 jen vyjádřila svůj souhlas s rozhodnutím o věci samé bez jednání, nepovažoval soud nahlížení do spisu za úkon důvodně učiněný, protože za něj žalobkyni náhrada nákladů řízení nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 31. října 2024

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu